

Қ.А.Ясауи атындағы халықаралық
қазақ-түрік университеті

Тақырыбы: психотерапия.
Гипнозбен емдеу тәсілдері.

Орындаған: Турсинбаева Д

Арынова А

ЖМ-118

Қабылдаған: Шалапов Д

Жоспар

- Кіріспе
- Психотерапия
- Отбасылық терапия

□ Гипноз

□ Гипноз түрлері

□ Иландыру

□ Пайдаланылған әдебиеттер

Өзектілігі

- Психотерапия және гипнозбен емдеудің артықшылықтарымен ерекшеліктерін түсіндіру

Мақсаты

- Психотерапия және гипнозбен емдеудегі жаңа тәсілдерін түсіндіру

- **Психотерапия** (гр. *psyche* — жан + *therapeia* — емдеу). Психотерапия – адам психикасына психотерапиялық құралдардың көмегімен, біртұтас түрдегі емдік әсер ету нәтижесінде өзіне өзі көңіл-күйіне және қоршаған ортаға қатынасы-ның өзгеруі, сондай-ақ ауру нышандарын жою мақсатында оның барлық мүшесіне әсер етуі.

- Психотерапия — психология мен медицина аралығындағы, адамдарға іс жүзінде әсер ету әдістері мен теориялық білімдер саласы. Психотерапия ауру адамдарды емдеу мақсатында қолданылатын психологиялық құралдар ережелерін қарастырады және оларды зерттейді, сипаттайды.

- Психотерапияның клиникалық тәсілдері — гипноз, аутогендік жаттығу, иландыру, өзін-өзі иландыру, зейнелі терапия.

Попробуй рассказать мне
о своих проблемах

Нет, это ты расскажи
о своих проблемах

Психотерапевтам бывает нелегко
завести беседу друг с другом

Отбасылық психотерапия

- Отбасылық психотерапия - отбасын зерттеп білуге және алдын алу мақсатында оған ықпал жасауды, сонымен қатар кейінгі әлеуметтік-еңбек құқығын қалпына келтіруді қамтитын психотерапия саласы боп табылады

Испытываю ли я стресс?

Этот стресс просто
нависает надо
мною!

Мобильная психотерапия

Сотовый телефон спасет первоклассников от стресса в школе, считает Геннадий Онищенко.

- **Адаптация** (лат. adaptatio- бейімделу) – қоршаған орта жағдайларына бейімделу. Психологиялық А. адам өзімен, қатынас бойынша серіктестерімен (партнерлерімен) және жолығу алдында қоршаған әлеммен үйлесімді болуын қалайды. Дезадаптация – А. бұзылуы.
- **Абыржу, алаңдау** – белгісіз қауіптің, оқиғаның қолайсыз даму мүмкіндігінің сезімі. Конституциялық тұлғалық алаңдау, абыржу (бұл тұлғаға оның ғұмыры бойына тән) және оқиғалық А. (бұл тұлғада қазіргі кезде байқалады) ажыратылады.
- **Абыржулық, алаңдаулық ауытқулар**- клиникалық көріністерінде абыржу, алаңдау жетекші рөл атқаратын психика ауытқуларының тобы.

- **Аналитикалық (психоаналитикалық) психотерапия** –теориялық база ретінде психоанализді –З.Фрейдтің психиканың санадан төменгі бөлігінде басып тастаған қызығулардың, олардың тұмшаланған түрде сана бетіне жарып шығуы мүмкін симптомдар түрінде болуы, сана мен санадан төменгі бөлік туралы психотерапевтік тәсілдер тобы. Қазіргі заманғы авторлар тұлға өмір сүретін және дамып жетілетін социалдық жағдайларға зор мән береді (қатынас шеңбері, отбасылық қатынастар, қоғамдағы жағдайлар және с.с.)
- **Гипноз** (грек. *hypnos*- ұйқы) - әдетте жасанды түрде шақырылатын психиканың ерекше жағдайы. Гипнозға түсушінің санасының өзгеруімен, оның сендіруді қабылдауының артуымен және басқа әсерлерді қабылдауының төмендеуімен сипатталды. Психотерапияда жеке тәсіл ретінде немесе басқа емдік әдістермен бірге қолданылады.
- **Гипнотерапия** - (грек. *hypnos*- ұйқы, *terapia* – емдеу, қамқорлық) –гипноздағы емдік сендіруді қолдануға негізделген психотерапевтік әдіс

- **Депрессия** (лат. depresso- басып тастау, тұқырту) –пәс көңіл-күймен, қимыл және психикалық тежелумен өзін қазіргі және болашақ өзінің орнын пессимистік бағалаумен сипатталатын сырқаттың жағдайы
- **Ипохондрия** (грек. hypochondrion)- жалған немесе реалды бар, бірақ әсіреленген дертті пациент ауыр және (немесе жазылмайтын деп есептейтін кесел бойынша негізсіз мазасыздану.

- **Истериялық ауытқулар** (лат. *hystera*- жатыр) пациенттердің жоғары иланушылығы және өз нанымдылығы байқалатын психикалық ауытқулар тобы.
- **Конформизм** (лат. *conformis* – ұқсас, сәйкес келетін) – бұл социалдық қоршаудағы нормативтерге бейімделу мақсатындағы айналасындағылардың әсеріне байланысты тұлғаның өз мінез – құлқын өзгерту бейімділігі.

-
- **Мінез** (грек. character- айырмашылық белгі, ерекшелік) – тұлғаның тұрақты (стабильді) жеке ерекшеліктерінің жиынтығы, оның қайталанбас психикалық тұрпаты. Іс-әрекетте және қатынаста қалыптасады және білінеді, бұл тұлғаға тән мінез құлық формасының негізі болып табылады.
- **Қорқыныш** - қауіп төндіретін оқиғаларлы күтудегі ішкі кернеудің, өмір үшін тікелей қауіптің сезімі.

Психотерапия

Психотерапия — лучший путь избавления от табачной зависимости. Основные психотерапевтические методы, применяемые для лечения табачной зависимости, — гипнотерапия и когнитивно-поведенческая психотерапия. Сеансы проводятся как индивидуально, так и в группе.

- **Психиатрия** (грек. *psyke* - жан, *iatreia* – емдеу, шипалау) – медициналық ғылымның психотерапиямен жапсарлас облысы. Психикалық кеселдердің себептерін, таралуын, түрлерін, көрністерін зерттеумен айналысады, оларды диагностикалаудың, емдеудің және профилактикасының әдістерін құрастырады.
- **Психология** (грек. *psyche* - жан, *logos*-ғылым, ілім)- психотерапиямен жапсарлас психикалық даму және қызмет ету заңдылықтарын зерттейтін білім аумағы (облысы).

Психология и психотерапия

Патология

Норма

Новое качество

Выздоровление

Развитие

Медицина

Психиатрия

Клиническая
психотерапия

Практическая психология

Психологическая
психотерапия

Психологическое
обучение

Психологическое
развитие

vk.com/goodarts

Психолог

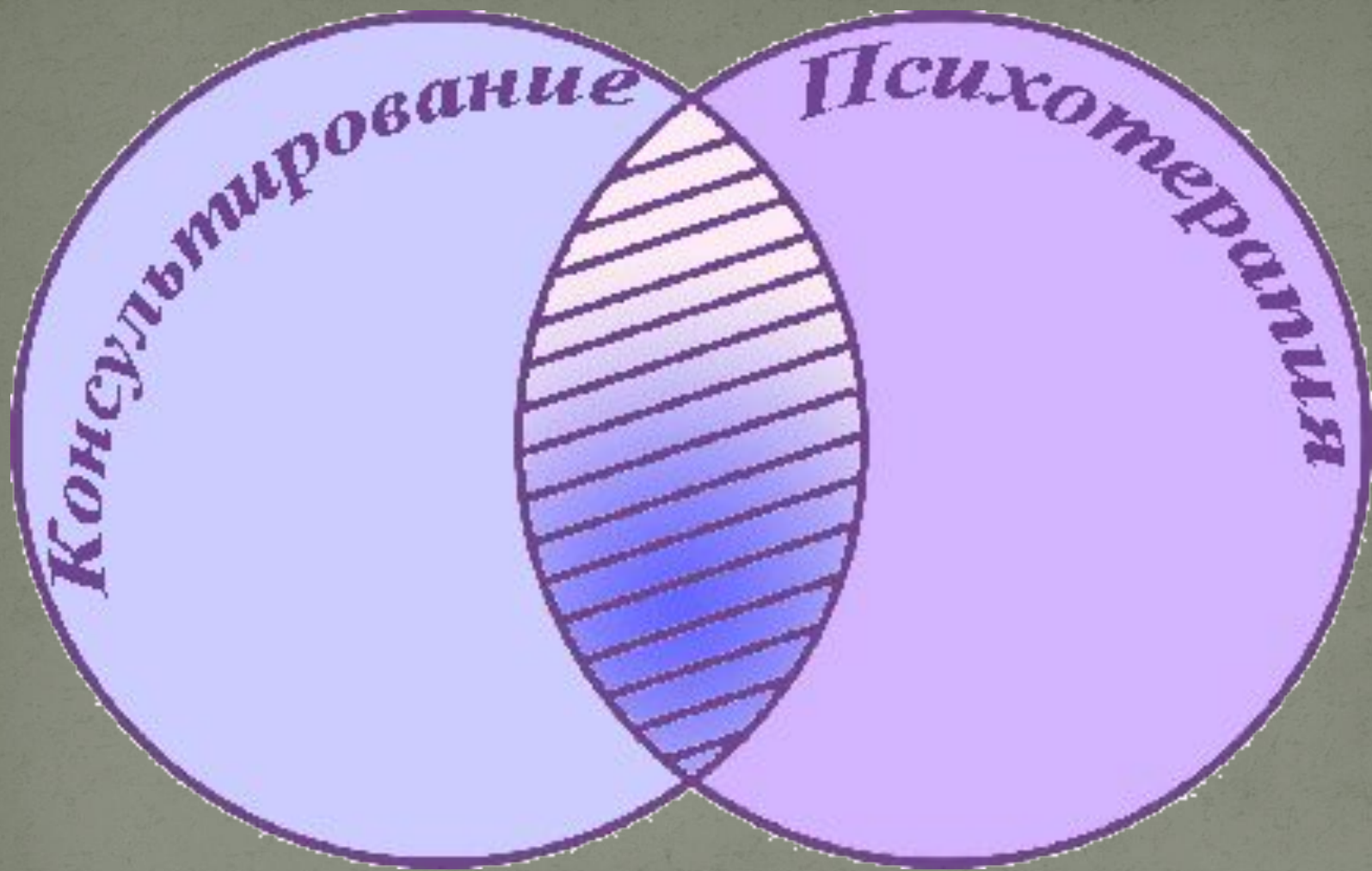

© Randy Glasbergen

«Моя терапия проста: я буду вилять хвостом и лизать тебе лицо до тех пор, пока тебе снова не станет хорошо.»

pikebun.ru

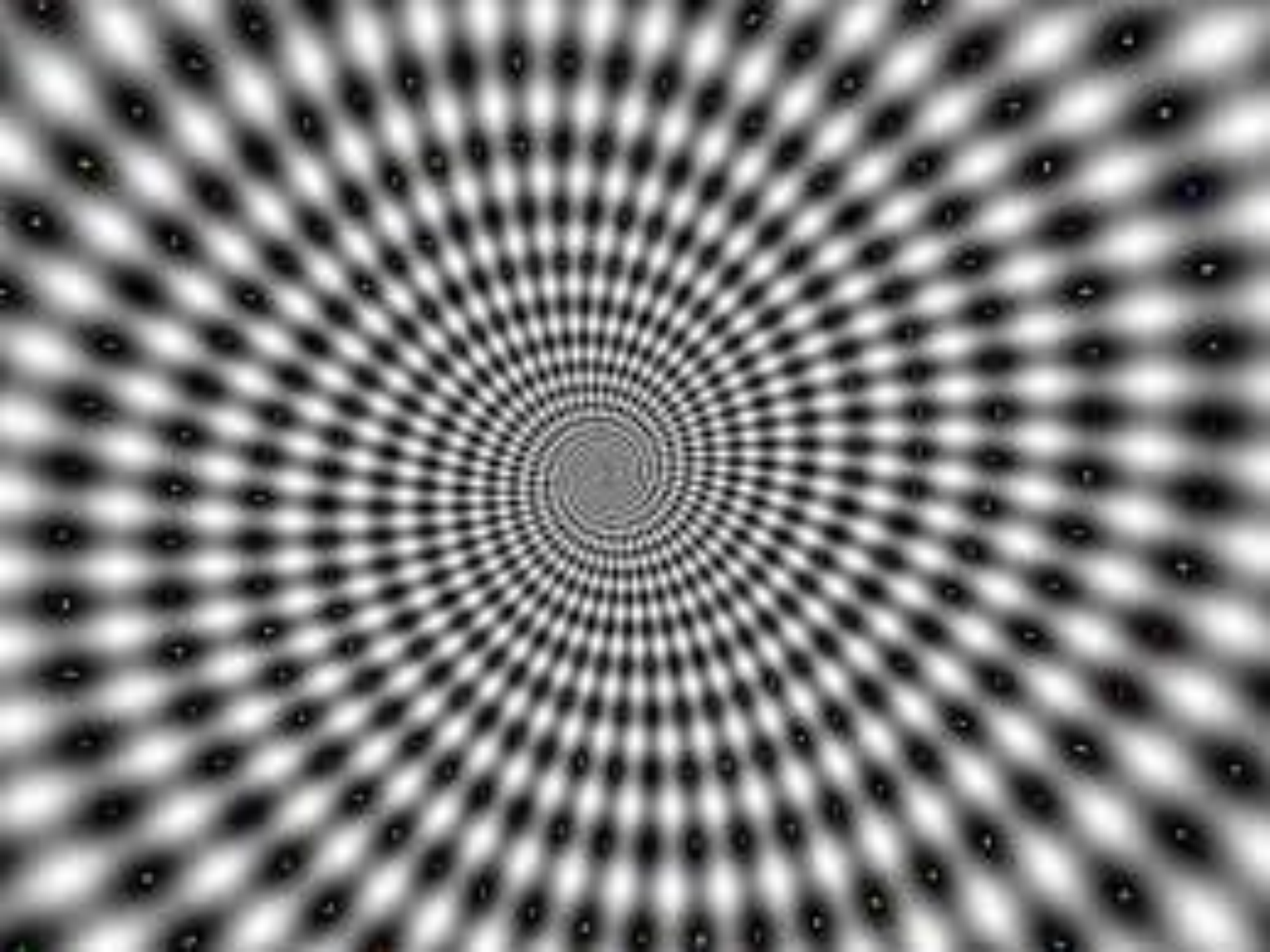
- Психотерапия (грек. *psyche* – жан, *terapia* – емдеу, қамқорлық) – «жан құралдарымен емдеу», олардың психикалық жағдайын, өмір сүру сапасын және қоғамдағы бейімделуін жақсарту мақсатындағы жеке адамға немесе адамдар тобына психологиялық әсер ету тәсілдерін қолданатын білім саласы, П.өзінің арсеналында өмір талдауы мен пациенттің күйзелістерін, эмоционалдық демеуді және мінез-құлықтың жаңа үлгілеріне үйрету үлгілері бар (әр түрлі пропорцияда) 2000-ға жуық тәсіл иеленеді. П. әр түрлі психикалық ауытқуларды емдеуге де, сондай-ақ тұлғаның психологиялық проблемаларын шешуге де бағытталған. Алғашында медицина саласы болған П., қазіргі кезде медициналық шеңберден шықты, дені сау адамдарда П. белсенді дамып келеді.
- Психикалық жарақат (психожарақат) психологиялық қорғаныс механизмдерінің тапшылығында және тұлғаның белгілі бір тұрпатында (мінез құрылымындағы «осал тұстар») психикалық кеселдердің дамуына жетелей алатын тұлғалық мәнді ақпараттар адам психикасына әсер етуі.

- Гипноз сергектік жағдайды жасанды түрде өзгертуден туындайды. Гипноз ерік білдіру бостандығын шектеп, біреудің еркіне бағынуды күшейтеді. Егер жауап алынушы адам келісім берсе де, гипнозды тергеу кезінде қолдануға жол берілмейді. Ш

- Гипноз ([дат.](#) *hypnos* -ұйқы) — сананың уақытша күйі; сана көлемінің күшеюімен және оны иландырудың мазмұнына барынша шоғырландыруымен сипатталады, мұның өзі индивидуумдық бақылау және өзін ұғыну функцияларының өзгеруімен байланысты. Гипноз гипноздаушының арнайы әсер етуінің нәтижесінде немесе мақсаткерлікпен өзін-өзі иландырудан пайда болады. Гипноздық жағдайдың өздігінен болатын ерекшеліктерін саралау керек.

- Күйдің өзінің тән сипаттамалары: барынша иланғыштық, гипноздан кейінгі амнезиянын Күйдің өзінің тән сипаттамалары: барынша иланғыштық, гипноздан кейінгі амнезияның болуы (Гипноз сеансының мазмұнын, сондай-ақ гипноздау фактісінің өзін еріксізден ұмыту). Гипноз жағдайында субъектіге оған сананың әдеттегі жағдайында тән емес физиологиялық Күйдің өзінің тән сипаттамалары: барынша иланғыштық, гипноздан кейінгі амнезияның болуы (Гипноз сеансының мазмұнын, сондай-ақ гипноздау фактісінің өзін еріксізден ұмыту). Гипноз жағдайында субъектіге оған сананың әдеттегі жағдайында тән емес физиологиялық және психикалық реакциялар пайда болуы мүмкін. Мұның қабылдау саласына (жағымды және жағымсыз иллюзиялар Күйдің өзінің тән

- (мотивацияның, дағдылардың, көңіл-күйдің, кейбір тұлғалық сипаттамалардың өзгеруі, басқа адам бейнесінің иландырылуы, субъективтік уақытты ауыстырып-түйістіру). Мұндай өзгерістердііі бар екендігін арнаулы физиологиялық сынамалар мен психологиялық тестілер растайды. XIX ғасырдың ортасына дейін гипноз туралы түсініктер гипноздаушы ерекше "фигураны" немесе толқындар таратады деп ұғынғанға негізделді.

Гипноз, гипноз, гипноз...

ХВАТЬ ТЕБЯ ЗА НОС!

© 2009

- Физиологиялық теориялар гипнозды орталық жүйке жүйесінің тән сипатты күй деп қарастырады. Психологиялық теориялар гипнозды субъектінің қалыпты санасының ерекше жағдайларда өзгерген түрде функция атқаруы деп пайымдайды. Психотерапияда жанжалдарды және тұлға ұстанымдарын гипноанализдеу секілді арнаулы әдіс қолданылады. Гипноз техникасын қолдану субъект санасының функция атқаруының әр түрлі деңгейлері кезінде мінез-құлықты эксперименттік әдіспен зерделеуге мүмкіндік береді. 1. гипноз, арбау; 2. гипноз арбап ұйықтату, еркінен айыру; гипнозбен емдеу. Сендірудің ықпалымен сананың уақытша бөлініп тасталуы немесе өзінің қылықтарын саналы бақылаудан айыру. Гипноз — жасанды жолмен келтіретін ұйқыға ұқсас күй

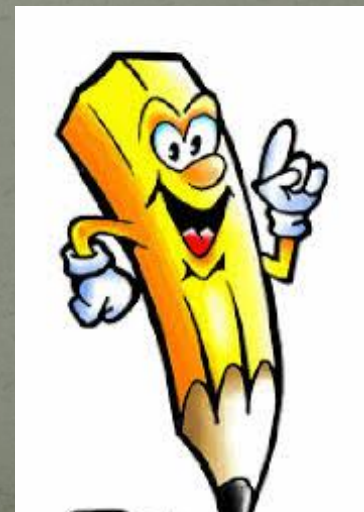
- И.П. Павловтың пікірі бойынша, гипноз кезінде сөз ми қыртысына, оның тежелуі мен тонусы төмендеген жағдайда әсер етеді. Бұл жағдайда ми қыртысында пайда болатын қозу толқыны теріс индукция арқылы мидың көрші жерлерінде тежелу құбылысын тереңдетеді. Сондықтан сөз гипноз кезінде сыналатын адамға әдетте тыс күшті ықпал жасайды да, ұзақ із сақтайды, себепті гипноздық иландырудың емлеу нәтижесін қамтамасыз етеді.

- Сомнелеция (ұйқышылдық) – адам ауызша иландыруға әлі де қарсылық етуі және көзін ашуы мүмкін.
- Гипнотакция немесе жеңіл ұйқы (транс) – қол-аяғы қозғалмайды – каталепция, көзін аша алмайды, илануға бейім, бірақ гипноздан шыққанда амнезия (ұмыту) байқалмайды.
- Сомнабулизм (терең ұйқы) – гипноз жасаушыға толық бағынумен сипатталады және оянғаннан кейін адамдар бәрін ұмытып қалады.

- Гипноз құбылысының ұйқы мен сергектіктен өзгешелігі онда қабылданған мәліметтер іріктеліп барып өңделеді. В.М. Бехтеревтің айтуынша, гипноз – санаға ену немесе оған, әдетте, қабылдаушы кісінің еркінсіз және ықылассыз, әрі көбінесе иландыруға ұғымсыз көрінетін бөтен ойды дарыту.

- Иландыру – адамдардың өзара бір-біріне ықпалы, адамдардың өзара қатынасының нормасы – ол адамды бала кезден иландыратын ақиқаттар. Адамзат қоғамында әрбір сөз, ой, пікір, сана кеңінен тарайды және иландыру кезінде көптеген адамдарға дайын рухани байлықтарды пайдалануға мүмкіндік туғызады. Әртүрлі иландырудан басқа, өзін-өзі иландыру болады. Мұнда санаға тек бір жағдай емес, сонымен бірге шартты түрде эмоциялық әсерленушілік енеді.

- Жалпы барлық адамдардың гипноз ықпалына 20% — оңай, 55% — орташа, ал 25% — қиын көнеді. Гипнозға қабілеттілікке жоғары жүйке іс-әрекетінің типтік ерекшеліктері ықпал жасайды. Мәселен холериктер, меланхолик және флегматиктер.

Ауызша иландыру арқылы жоғары жүйке қызметін өзгертуге болады. Гипноз кезінде иіс, дәм сезудің, көрудің сапасы, қарқыны мен мерзімі өзгеруі мүмкін. Сондықтан дәрігерлер гипнозбен иландыруды науқастарды емдеу шаралары ретінде жиі қолданылады.

Сонымен қатар әртүрлі эмоциялық жағымды немесе жағымсыз, парасаттық өнегелі немесе әсемдік (эстетикалық) сезімдерге иландыруға болады.

Гипноз спасает

- Гипноздық жағдайда адамның қимыл әрекеті және ойлау қабілеті өзгереді. Алайда ол бұл жағдайда «бұйырғанмен» жөнсіз немесе өнегесіз қылық жасамайды.

Бүгінге дейін гипноз бен иландыру тетігі толық ашылған жоқ. П.В. Симоновтың пікірі бойынша, гипноз ұйқылы тежелу немесе ұйқы мен сергектік арасындағы күй емес, бұл сергектіктің бір түрі. Жалпы алғанда, гипноз бен сергектіктің айырмашылығы – ми құрылымдары арасында өзге әрекеттік байланыстардың пайда болуында. Басқа әрекеттік байланысты ауыстырып қосу, ми аймақтары қызметінің салыстырмалы қарым-қатынасы үзілу арқылы жүзеге асырылады.

- Сөйтіп, сергектік күйден гипнозға ауысу ұйқының жеңіл сатысында (сомнолеция) ми құрылымдарының қарым-қатынасын үзіп, сергектіктің әрекеттік себептестік байланыстарын әлсіретеді. Бұл кейбір (шамасы лимбияда) жүргізгіш (тригерлік) тетіктер қозуынан мидың өзара бірігіп әрекеттесуін қайта ұйымдастыруға әкеліп соғады.
- Гипнозды көбінесе адам психикасының жұмбақты құбылыстарына жатқызады. Оған парапсихологтар зерттейтін әртүрлі экстрасенстік түйсіктер, телепатия, сәуегейлік, проскопия (зерделік), болжампаздық (біреудің болашақ ойын немесе оқиғаларын сезу), психокинез («ой күшімен заттарды орнынан қозғалту» қабілеті), парадиагностика тағы басқалар қосылады.
-

Пайдаланылған әдебиеттер

- meduniver.com
- kaz.medic

